Menneskerettar og oljemakt

JUSS
Kåre Lunden

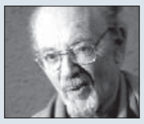

Bak Freedom Forums fasade

Klassekampen 12. mai

«Menneskerettane» som juridiske rettsreglar er på offensiven, også ved mogeleg grunnlovsrevisjon i 2014. Det problematiske kan studerast frå to kantar. Den eine er den allmenne tankegangen bak omgrepet, som eg skreiv om i Klassekampen 8. april, med seinare innlegg. Den andre gjeld konkrete ting som føregår no.

Venezuela er den viktigaste oljestaten i Latin-Amerika. Oljen vart til 1999 disponert av ein fåtalig, udemokratisk, korrupt, gammal elite. Den freista i 2002 militærkupp mot den demokratisk valde president Hugo Chavéz, som frå 1999 disponerte oljen meir til fordel for folket.

Sentralt i den gamle eliten stod familien Mendoza, no med fetterane Leopold López Mendoza og Thor Halvorsen Mendoza (norsk far). Førstnemnde hadde ei leiarrolle under kuppet i 2002, er no presidentkandidat, og har støtta offentleg at den lovleg valde presidenten bør myrdast. Familien Mendoza er truleg den sentrale i å føre oljeverdien frå folket til eliten, og den allmenne politiske makta same vegen.

Dei illegale og valdelege tiltaka som Leopold Mendoza har gått inn for, må eventuelt legaliserast ved tilvising til universelle «menneskerettar» som står over folkevedteken, positiv rett. Og Leopolds fetter Thor Halvorsen Mendoza er konsekvent nok leiar for familiens Human Rights Foundation i Caracas. Han er også initiativtakar til Oslo Freedom Forum her i landet, som også fremjar menneskerettane. Sistnemnde institusjon kåra Leopold López Mendoza til «Hero of Human Rights», og inviterte han hit i 2009 og 2010. Kristin Clemet klagar over at norske medium er for lite entusiastiske for Oslo Freedom Forum, men politisk redaktør i VG Hanne Skartveit er oppglødd for institusjonen, og hertuginna av York seier den vil gjere Oslo til «menneskerettenes» Mekka – eller Davos. Høgrepolitikaren Inge Lønning er også menneskerettsentusiast. (Fakta så langt etter Magnus E. Marsdal og Eirik Vold, Klassekampen 12. mai.)

Marsdal og Vold meiner at Nobels Fredssenter, UD og Oslo kommune «opptrer passe naivt», når dei støttar Oslo Freedom Forum og Mendozas Human Rights Foundation.

Der er ein annan hypotese, at alle desse høgrekreftene veit kva dei gjer. Overføring av makt og dermed ressursar frå folket til eliten føregår i desse åra på to måtar: rettsleggjering av politikken i den einskilde staten, overføring av makt frå folkestyrte einskildstatar til langt mindre demokratisk kontrollerte, overnasjonale nivå. Tanken om «Human Rights» som eit universelt rettsnivå, forvalta av dommarar, over dei positive lovene folkevalde har vedteke, er ein del av dette.

«Ein annan hypotese er at alle desse høgrekreftene veit kva dei gjer»

Eg har følgjande spørsmål – i det minste retoriske – til rettshistorikarar, rettsfilosofar, stats- og folkerettslærde:

1. Er det tilfeldig, eller korleis kan det forklårast, at naturrettstanken, inkludert førestellinga om overborgarlege menneskerettar som juridiske rettsreglar, stod sterkt i den elitedominerte mellomalderen, men etter kvart vart rekna for avleggs under framvoksteren av folkesuverenitet og demokrati på 1700- og 1800-talet, og no på nytt vert sette i framgrunnen av slike som familien Mendoza og Kristin Clemet

2. Vart ikkje den delvise renessansen for naturrettstanken frå 1945 noko kompromittert av følgjande: Var ikkje dei allierte leiarane 1939–45 omtrent så grove forbrytarar mot internasjonal, positiv krigsrett som ein kan finne, særleg ved den svært omfattande, udiskutable krigsføringa mot sivile, med bombinga av tyske byar, Hiroshima og Nagasaki? Tente ikkje «forbrytelser mot menneskeheten» og andre naturrettslege idear, brukte mot nazistane, til å kamuflere at etter positiv rett kunne Churchill og Roosevelt om lag like godt sitje på tiltalebenken som dei frå den andre sida?

3. Kan menneskerettar som juridiske rettsreglar nokon gong bli noko anna enn makt, forkledd som rett, på same vis som rettsleggjeringa av politikken elles? (Menneskerettane som moralsk ide er noko anna, som kan diskuterast.)

Kåre Lunden,
professor emeritus i historie
au-nil@online.no

funn. Ikke ta fra oss fedre vår rettmessig plass til å ta del i tiden med barna gjennom en valgfrihet som ytterligere svekker likestillingen mellom kvinner og menn. Og ikke la barna miste det verdifulle samværet med sin far, grunnet valgfrihet på markedets premisser.

Vi fedre vil også være med!

Knut Roger Andersen,
p.t. i pappapermisjon
Knut.Roger.Andersen@delta.no

O Herre, jeg er meget trætt

ROVDYR
Tormod Vaaland Burkey

Bjørgulv Braanen har slukt sauebøndenes propaganda med hud og hår i sin kommentar 11. mai. «Hvorfor er man så opptatt av ulven, men ikke av beitedyra?», spørres det på side 2.

For det første er det mange dyrevernere som også er opptatt av husdyrs lidelser i bøndenes eie. Naturverner er selvfølgelig opptatt av ulven fordi ulven er en truet art. Det er ikke husdyrene. Det burde ikke være så vanskelig å skjønne. Kunnskapsløshet gjør at man lett blir offer for propaganda og de som aktivt prøver å påvirke opinionen med å forevige løgner.

«Norge skapte dette marerittet da man innførte en rovdyrpolitikk som slapp ulv og bjørn løs i områder der beitedyra ellers var beskyttet av båndtvangbestemmelser», skriver Braanen. Det er en underlig virkelighetstilnærmelse når man ser for seg at ulv og bjørn blir *sluppet løs* i naturen. Er det ikke heller bøndene selv som slipper sauene sine løs i det som burde ha vært ulven og bjørnens rike, men som dessverre ikke er det? Husdyrenes lidelse er bøndenes ansvar, ikke naturvernernes.

«55.000 beitedyr ble tatt av rovdyr ifjor: Hva har de dødd for?», står det i store røde bokstaver. «1447 sauer tatt av rovdyr bare i Hattfjelldal kommune». Sannheten er at vi ikke vet hvor mange beitedyr som blir tatt av rovdyr. Det eneste det føres statistikk over er hvor mange dyr bøndene søker erstatning for, og hvor mange staten utbetaler erstatning for. Det er liten eller ingen kontroll med hvor stor andel av de påstått rovdyr-tatte beitedyrene som faktisk er det. Noen spekulasjoner går på at bøndene får utbetalt erstatning for opptil ti ganger så mange dyr som det faktisk tas av rovdyr. Dessuten kan man lure på om ikke bøndene spekulerer i at de får over dobbelt så mye for en sau «tatt av rovdyr» som de får når de leverer den til det dyrevennlige og barmhjertige slakteriet. Man spør seg selv også om ikke sauebøndenes konstante hylekor er en bevisst strategi for å holde overføringene oppe eller økende.

Det er også uvisst hvor mye en sau lider når den tas av rovdyr. Adrenalinet er byttedyrets beste venn. Sikkert er det ihvertfall at det er adskillig verre lidelser sauene opplever når bøndene slipper dem rett ut i det som er igjen av «naturen» uten oppsyn.

Myten, populær på landsbygda, om at det er lokalbefolkningen som har sørget for å opprettholde mangfoldet i norsk natur er også ganske vanvittig. Sannheten er at i den grad det er noe mangfold igjen i norsk «natur» så er dette *på tross av* landbruket og skogbruket og infrastrukturen, og ikke på grunn av disse – og ihvertfall ikke det moderne jordbruket og skogbruket. Rovdyr har nok lite sammenheng med «avfolkning av distriktene» sammenlignet med de øvrige kreftene landbruket sliter med og heller burde ta opp kampen med enn de stakkars rovdyrene.

Det er underlig at en redaktør på eget initiativ velger å trekke frem en slik «sak», og velger å sitere utsagn som «massakre i utmarka», «revet ihjel», og snakker om «mareritt» og liknende. Mener Braanen å være ironisk, så fungerer det dårlig – ihvertfall på denne leseren og de andre jeg har spurt.

Tormod Vaaland Burkey,
dr. Philos i økologi og populasjonsdynamikk
tvburkey@alumni.princeton.edu

Løgn fra Klassekampen

SOS RASISME
Henrik Ormåsen

12. mai trykket Klassekampen en sak hvor de hevder at Tjen Folket stjeler penger fra SOS Rasisme og Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU). Dette er blank løgn. Kilden for denne særdeles grove anklagen er så langt vi forstår et oppkonstruert referat fra to år tilbake, som umulig kan brukes til å bevise noe. Det er heller ingenting i dette oppkoket som gir belegg for påstanden.

At Klassekampen er en spydodd for antikommunismen er ikke noe nytt. Det er lenge siden avisen bevisst brøt med sin kommunistiske fortid for å bli «hele venstresidas dagsavis». Det er nå tydelig at venstresiden ikke omfatter aktivister og kommunister som ikke er enig i avisas ved-og-vann-bæring for den såkalt rød-grønne regjeringa, forsvar av nazisten David Irvings ytringsfrihet og spalteplass til nazistene i Norgespatriotene.

At avisa bryter vær varsomplakaten om samtidig imøtegåelse er heller ikke overraskende for oss. De ville ikke følge plakaten selv når vi minnet dem om innholdet i den, etter at vi gjennom annenhånds informasjon blei gjort oppmerksom på at avisa hadde planer om en stygg artikkel mot oss.

Vi ber Klassekampens lesere ta dette tabloidsmøreriet for akkurat det det er – en råtten kampanje der alle midler brukes for å svartmale folk som avisen og de ansvarlige journalister er politisk uenige med.

En viktig lærdom er at Klassekampen nå ikke går av veien for grov løgn i sitt lille antikommunistiske felttog.

Henrik Ormåsen,
talsperson for Tjen folket
– kommunistisk forbund
henrik@tjen-folket.no